עשין פו טוש"ע יו"ד סי

:כמו מעי' כנו

רבג ג מיי׳ פ״ג מהל׳ טומאת לרעת הל״ח:

רסד ד מיי׳ פ״ה מהל׳ עבדים

הל"ד [והל"ה] סמג עשין

ל) [בכת"י: בה],ב) ["הונא" ליתא בכת"י.בדפו"ר וברש"ל וברי"ף: מסדחו. ג) בכורות מה. נדה ח"ו לא ביווהו אלא אמרו לו וכי הדגים חמין הן קרים הן קרנונא ראוי לומר לך ובזה תבין היטב מ״ם תוספות נשם ר״ח], ל) נגעים פ״ו מ"ז תוספתא דנגעים פ"ב ה"ה, 1) [בכת"י נוסף: גבי מומין], 1) בכורות מ. ע"ש, ח) [ל"ל אומר], ט) חולין קטו: לב: ע"ז לה: [יבמוח ל. לב. שבועוח ד.], י) נדה מג., ל) [בכת"י מטהרה עדיף ורבי נמי נדמייה], () נדה סו: ע"ש, מ) ["אמר" ליתא בכת"י ושם בר רב. וכ"ה בנדה]. ישט פו לפ. וכ"ט פתיטן, () יבמות קד: נדרים עג. ב"ב פא: מכות יח: מנחות יח: קג: חולין פג: נדה סו:, ס) [בדפו"ר: בחוספת, וכל"ל (רש"ש)], ע) [ל"ל אלה. (רש"ל)], כ) [ל"ל שנויה. (רש"א)], ל) [ויקרא טו, יא], ק) [צרש"י מנחות יח ע"ב: בכלי אחד.], ר) [אנ"ל ואפילו רבי מודה נקן,

תורה אור השלם

ו. וְכֹל אֲשֶׁר יִגַּע בּוֹ הַזְּב וְיָדְיוּ לֹא שְׁטַף בְּמִּים וְכַבֶּס בְּגָדְיוּ וְרְחַץ בַּמִּים וְטָבֶא עַד הְעָרָב: ייקרא טו יא

גם' מ"ם אשר יגע. גי' התוס' בנדה ד' מג ע"ח וכי יגע:

מוסף רש"י

תלויין בכים וניכרים מבחוץ או לא הואיל וטמונין בתוך הכים: **קרנול**.

.2 וכי יטהר הזב מזובו יְסְפַּר לוֹ שִׁבְעַת יְמִים לְטְהֵרָתוֹ וְכָבֶּס בְּגָדְיוֹ לְטְהֵרָתוֹ וְכָבֶּס בְּגָדְיוֹ וְרָחֵץ בְּשֶׁרוֹ בְּמֵים חַיִּים וְטְהֵר: ויקרא טויג נְטְהֵר: הַטְּהֹר עַל 3. וְהִזָּה הַטְּהֹר עַל הַשְּׁלִישִׁי וּבֵּיוֹם הַשְּׁבִיעִי וְחִטְּאוֹ בַּיוֹם הַשְּבִיעִי וְחִטְּאוֹ בַּיוֹם הַשְּׁבִיעִי וְבִּבֶּּס בָּיִב וְיִשְּבְּיִּ בְּגָּדְיוּ וְרָחַץ בַּמֵּיִם וְטְהֵר בְּעָרֶב: במדבר יט יט

גליון חש"ם

לעזי רש"י שולדו״ר [שולדי״ר].

שנספרת על גב היד. שנספרת עס שאר האלבעות שעומדת בשורתן בילה בו. דקמני בותר הכי עלי מיא עשרונים, מביא סי בכלי אחד ואחד בכלי אחר ומפרש טעמא מיי הו לר-לבילה אין בילה מעכבת בו. דהתני בכלי אחד אבל ס״א אינן נבללות יפה, ומותבינן וכי אין נבללות מאי הוי והתנן אם לא בלל כשר. ומשני הם נגו בכני כשר, דונשני ר' זירא הראוי לבילה אין בילה מעכבת בו, דאפילו לא בלל כשר, ושאין ראוי לבילה בילה מעכבת בו, לבילה בילה מעכבת בו, דראוי לבילה בעינן, דאפשר

יסרס. אלבע יתירה: שנספרס על גב היד. שהיתה בשורת שאר הכובונא קרגונא. פי׳ בקונטרס יושב קרנות אתה ולא בעל אלבעות: סבי דנווניא. שם מקום: זיל לנעינהו. אמור אליהם להקגר ולישב בבית וזה לשון נדוי לתלמיד חכם כדאמר במועד קטן (דף יז.) לאמר לו דרך כבוד הסגר ושב בביתך: למומין שבגלוי דמי. שהרי

> יושב קרנות אתה ולא בעל תורה: מתניחה בעו מינך גרסינן. דמברייתה דתני עלה דמתניתין רבי אומר אף הסירום יליף לה: אין מעמאין משום מחיה. שם אחד מן הנגעים כדכתיב (ויקרא יג) ומחית בשר חי בשחת וכתיב בה (שם) לכל מרחה עיני הכהן שתהא כולה נראית כאחת פרט למחיה שהיא במקום המשופע ויורד לכל לד שחין יכול לרחות רחש הנגע ורגליו כחחת: ורחשי חונים. שפת האחן: ראש גוייה. גיד: וראשי דדים שבחשה. הכל שבחיש חינן בולטין כל כך ואין זה שיפוע: לחירום. דכולן אם קצצו לו רבו מום שבגלוי הוא ואינו חוזר: רבי אומר אף הסירוס. מוסיף על אלו לענין עבד. ושן ועין לא אינטריך ליה לרבי למנות © בתוספתא דבהדיא כתיב וזיל קרי בי רב הוא ות"ק לא פליג בהא: אף הלשון. שדרכו ליראות כשהוא מדבר ומום שבגלוי הוא: אמר מר כו'. רב חסדא מסיק ואזיל למילחיה למיפשט בעיא דסבי: היינו גוייה. דאימני לענין נגעים ובכולהו אמר ת"ק עבד יוצא לחירות: שוחלה דבילים. ש"מ בעיה דסבי פלוגתא דרבנן ורבי היא: ה"ג ולרבי לשון לא. ולרבי לשון לא הוי מום גלוי בתמיה: על פיו. של טמא: רבי אומר היוה. דאע"ג דהואה על הגלוי בעינן כדלקמיה: דחלים. סוגר פיו בחזקה עד ששפתיו נדבקות מאד ולא נשוינהו כגלוי הואיל ופעמים הם טמונות ע"י חלומו קמ"ל. חלים דבר שהוא מדביה יפה שולדו"ר בלע"ו כדאמרינן גבי תפירות עור בהעור והרוטב (חולין דף קכג:) שאני עור דחלים: שניטל רוב הלשון. לענין מומי בכור פי שנו בבכורות: רוב המדבר. ממקום פרישת דיבוקו ולמעלה קרי מדבר אע"ג דדיבור בבהמה לא שייכא קרי ליה מדבר הואיל והוא המדבר בלשון האדם:

יתרת וחתכה אעבד יוצא ¢בהן לחירות אמר רב יהונא ייוהוא שנספרת על גב היד: סבי דנזוניא לא אתו לפירקיה דרב חסדא אמר ליה לרב המנונא זיל צנעינהו אזל אמר להו מאי מעמא לא אתו רבנן לפירקא אמרו ליה אמאי ניתי דבעינן מיניה מילתא ולא פשם לן אמר להו מי בעיתו מינאי מידי ולא פשימנא לכו בעו מיניה עבד שסרסו רבו בבצים מהו כמום שבגלוי דמי או לא לא הוה בידיה אמרו לו מה שמך אמר להו המנונא אמרו ליה לאו המנונא אלא מקרנונא אתא לקמיה דרב חסדא א"ל מתניתא בעו מינך תנן געשרים וארבעה ראשי אברים שבאדם סדתנן יעשרים וארבעה יעשרים וארבעה כולם אין מטמאין משום מחיה ואלו הם ראשי אצבעות ידים ורגלים וראשי אזנים וראש החומם וראש הגוייה וראשי דדים שבאשה

רבי יהודה אומר אף שבאיש ותני עלה יבכולם עבד יוצא בהם לחירות רבי אומר

לכתחילה אף הסירוס בן עזאי אומר אף הלשון אמר מר רבי אומר אף הסירוס סירוס דמאי אילימא סירוס דגיד היינו גוייה אלא לאו סירוס דביצים רבי אומר אף הסירום ורבי לשון לא ורמינהו הרי מי שהיה מזה ונתזה הזאה על פיו רבי אומר היזה וחכמים אומרים דלא היזה מאי לאו יעל לשונו לא על שפתיו יעל שפתיו פשימא מהו דתימא זימנא דחלים שפתיה קמ"ל והתניא על לשונו ועוד יתניא יושניטל רוב הלשון רבי אומר ירוב המדבר שבלשונו אלא רבי אומר סירום ולא מיבעיא לשון בן עזאי יאמר לשון אבל סירום לא ומאי אף אקמייתא אי הכי נקדמה דבן עזאי ברישא תנא שמעה לדרבי וקבעה ושמעה לדבן עזאי ותני ™ומשנה לא זזה ממקומה אמר עולא יהכל מודים בלשון לענין שומאה דגלוי הוא אצל השרץ ∘מ"ט יאשר יגע בו אמר רחמנא והאי נמי בר נגיעה הוא לענין ימבילה יאשר יגע בו אמר רחמנא והאי נמי בר נגיעה הוא לענין ימבילה כממון דמי מ"מ יורחץ בשרו במים אמר רחמנא מה בשרו ימאבראי אף כ'ל מאבראי לא נחלקו אלא לענין הזאה רבי מדמי לה למומאה ורבנן מדמו לה למבילה ותרוייהו בהאי קרא קמיפלגי יוהזה המהור על הממא וגו' רכי סבר והזה המהור על הממא ביום השלישי וביום השביעי וחמאו רבנן סברי וחטאו ביום השביעי וכבס בגדיו ורחץ במים ורבנן נמי נדמייה לטומאה טהרה מטהרה יהוה ליה למילף ורבי נדמייה לטבילה וכבם בגדיו הפסיק הענין וסבר רבי לענין מבילה כממון דמי יוהאמר רבין ייאמר רב אדא אמר רבי יצחק מעשה בשפחה של בית רבי שמבלה ועלתה ונמצא עצם בין שיניה יוֹהצריכה רבי מבילה אחרת נהי דביאת מים לא

בעינן למקום הראוי לבוא בו מים בעינן כדרבי זירא ידאמר רבי זירא יכל

הראוי לבילה אין בילה מעכבת בו ושאינו ראוי לבילה בילה מעכבת בו

אלא רבי אומר סירום. אע"פ שהן כתנאי טמונין בכים לעולם: ולא מיבעיא לשון. שהוא נגלה לפרקים: ומאי אף. דקאמר בן עואי: אקמייסא. קאי אעשרים וארבעה המנויין אצל נגעים דקאמר מ"ק עבד יוצא בהן לחירות מוסיף בן עואי לענין עבד אף הלשון: אלא לא גרסינן והכי גרסינן סגא שמעה לדרבי וקבעה כו'. קבעה אלל הראשונות והדר שמעה לדבן עואי שהיה מוסיף לשון לבדו על הראשונות ונמלא חלוק על רבי בסירום וקבעה בין הדר שמתרה בן עואי. והיה לו לחנא לקובעה בין ח"ק לרבי והדר למיחני חוספת סירום עלה אלא שמאחר שנקבעה של רבי אצל ת"ק והיתה שגורה בפי התלמידים כך לא זוה של רבי ממקומה וסידרו של בן עואי אחריה לפי שהגירסא השגורה בפה קשה לשנותה ולחזור ולגורסה בלשון אחר: לענין טומאה. דקי"ל מגע בית הסתרים אינו מטמא ונפקא לן במסכת נדה (דף מג.) מוכל אשר יגע בו הוב וגרים הח שטף טהור בתמיה הא טבילה בעי אלא כל אשר יגע בו הוב בדבר שהוא גלוי כידיו והוב לא שטף עדיין כל גופו במים שלא טבל מזובו וכבס בגדיו: אשר יגע בו אמר רחמנא. האי קרא דוידיו לא שטף במים הוא: בר נגיעה. כידיו הוא בגלוי שהרי מוליא לשונו ונוגעין בו בגלוי הילכך נגע שרץ בלשונו טמאהו: כטמון דמי. ואין לריך ביאת מים בתוך הפה: אף כל מאבראי. ולא שיכנים מים לתוך הפה ואף להוליא כל הלשון אינו יכול וטבילה למקלת לא אשכחינן אבל נגיעה בכל שהוא הויא נגיעה: רבי. דריש על הטמא וחטאו חטוי על מקום טומאה הוי חטוי: ורבנן סברי וחטאו וכבס בגדיו ורחד. בעינן חטוי שיפול על מקום הראוי לרחיצה דהיינו טבילה: **טהרה מטהרה.** הזאה מטבילה: ו**הלריכה רבי טבילה אחרת.** משום חציצה אלמא בעי ביאת מים לחוך הפה: כר' זירא דאמר. במנחות (דף קג:) אין מביאין מנחה של ששים ואחד עשרון בכלי אחד דקים להו לרבנן שאין נבללין יפה בשוין © ביחד והוינן בה וכי אין נבללין מאי הוי והא אנן מנן אם לא בלל כשר ואמר רבי זירא עלה כל הראוי לבילה אין בילה מעכבת בו ואפי׳ לא בלל כשר וכל שאין ראוי לבילה כגון ששים ואחד בילה מעכבת בו דראוי לבילה בעינן: כתנאי

עג. פובות יוה חולין פגב פנחות יח: שם קג: וגדה סו:). כלומר מה שאי אפשר להכלל מעככת כו, דכיון דכתיב וילק עליה שמן עג. פובות יוה חולין פגד פנחות יח: שם קג: וגדה סו:). כלומר מה שאי אפשר להללה, וכשהוא מגיא שאים ואחד, מנחה הו לא זוה לבליל, והרי הוא כמביא מנחה מן הקטניות דאינה כלום, שכל דבר שלוה הקב"ה להביא יש עיכוב בעיקר הבאחו להביא באוםו ענין שלוה הכחוב ולא בענין אחר, אבל מלות האמורות באותה מלוה, כגון מנופה בקרבן, בלילה במנחה, יש שמעכבין אם גילה הכתוב לשנות עליו לעכב, ויש שאין מעכבין (רשב"ם ב"ב

פו טוש"ע יו"ד סי' רסו סעי כו: רסה ה ו ז מיי פי"ב לחירות ולגבי טבילה הוו כטמון כדמסיק בסמוך דלא בעינן ביאת מיס™: בל הראוי לבילה בו'. עיקר מילתא מהלי פרה הל"ח: רםו ח מיי׳ ביאת מקדש הל"ו: רבו ט מיי׳ פ״א מהל׳ דר' זירה בפ' המנחות והנסכים טומאת מת הל"ג: רבח י מיי׳ פ"א מהלי (מנחות דף קג.) דתנן אם אמר הרי עלי מנחה של ששים וחחד עשרון מביח מקוואות הל' י ממג עשין רמח טוש״ע יו״ד סי׳ קנח סעי׳ לח: ששים בכלי אחד והאחד בפני עלמו ומפרש בגמרא משום דששים נבללין ה רסמ כ מיי פ״ב מהלי וס"א אין נבללין! ופריך כי אין נבללין מאי הוי והתנן אם לא בלל כשר אמר מקוואות הלי"ג סמג לאוין קיא טוש"ע

תורה ור"ח פירש אתה אומר המנונא היינו חם נונא

דאיתקש לטומאה אבל לענין ראשי אברים מדמינן לטבילהי וי"ל דע"כ

ליכא לדמויי לטבילה שהרי שן ועין

דהוו גלויי לעבד שהוא יוצא בהן

ר׳ זירא כל הראוי לבילה אין בילה

מעכבת ואפי׳ לא בלל כשר וכל שאין

ראוי לבילה בילה מעכבת בו דראוי

לבילה בעינן ואם תאמר מאי פריך ואם לא בלל כשר נהי דבלילה לא

מעכבא היינו דוקא בדיעבד אבל

דג חס" ואין כן אלא קר נונא דג שהוא קרב: רבי מדמה דיה דמומאה. וא"ת מאי פריך לעיל מהוה על לשונו דילמא הואה שאני

סמג שם מוש"ע שם סעי' מג: סעי' מג: רעא מ מיי' פי"ז מהלי מעשה הקרבנות הל"ו:

יו"ד סי' קלח סעי' כד: ער ל מיי' פ"א שם הל"י

מוסף תוספות

א. שוווא טוב. הרא"ש, מבושל ומוטעם. ריטנ״ל. ב. ואין לדג הזה ג. דהא לענין טבילה מודה רבי דהוי כטמון ודילמא ילפינן עבד מטבילה. מוס' הלח"ש. ד. כיוז דאשכחז שו שאינו נמי לא בעינן אלא שיהא ראוי לביאת מים ואפ״ה חשוב גלוי לענין עבד סברא הוא שאם היה לשון חשוב גלָוי לענין שום גלוי. תוס' רשנ"י. ה. בתוס' נדה סו: נוסף. יפה. וכן הוא בהמשך החוס' לפנינו. נהמשך התוס' לפנינו. 1. פי' לפי שאין כלי שרת . במקדש יותר מששים עשרונים גם שמן של מנחות הראוי לבילה אין . בו אלא כדי בלילת ששים בו אלא כול בלילוו ששים עשרונים ולפיכך אם היו מביאין בכלי אחד ס״א . עשרונים לא היו יכולים

תום' ר"י הזקן נספרת. שהיא בשורת שאר האצבעות. שסירסו. שחתך ביציו ונעשה סריס. אינה מטמאה כאחד, דכתיב [ויקרא יג, יב] לכל מראה וכ״ש הלשון. ומסתברא . דהלכתא כסתם מתניתין ראשי אברים יוצא לחרות] ותו לא. דהא רכנז אמרי דהא לא עלתה לו הזאה. לא הזה. דהזאה בעינו . לאו אבר גלוי הוא. הזאה. שלישי ושביעי שיכניס מים בתוך הפה, יכול לשונו אינו יכול לא אשכחינן אבל נגיעה בכל שהוא הויא נגיעה.

. בלשונו שהוא טמא אב הטומאה ומטמא אדם וכלים. והאמר רבין. קס״ד דהאי דאמרינן כטמון דמי שאע״פ שיש שם דבר חוצץ עלתה לו טבילה. מקום הראוי. ואפילו י) רבנן מודו בה דומיא דבית הסתרים דתנן במקואות (פ"ח מ"ה) הקמטים ובית הסתרים אינם צריכים שיבא בהם מים. וגרסינן בנדה (סו, ב) אמר רבא ילמוד אדם בתוך ביתו שתהא אשה בשעת טבילה מדיחה קמטיה במים, אלמא האי אינן צריכים ביאת מים אלא (בעו) מקום הראוי לבא בו מים מיהא בעו. כל הראוי לבילה. במנחות [קג, א] היא גבי ששים עשרון נבללים בכלי אחד ואין מביאים בו ביותר, והתנן אם לא בלל כשר, ומשני הכי.